

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 15 Ιουλίου 2021
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2021/0218 (COD)

10746/21
ADD 5

ENER 323
CLIMA 184
CONSOM 159
TRANS 469
AGRI 341
IND 192
ENV 511
COMPET 552
IA 133
CODEC 1074

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	15 Ιουλίου 2021
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	SWD(2021) 622 final
Θέμα:	ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ που συνοδεύει το έγγραφο Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 98/70/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - SWD(2021) 622 final.

συνημμ.: SWD(2021) 622 final

Βρυξέλλες, 14.7.2021
SWD(2021) 622 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και
του Συμβουλίου, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του
Συμβουλίου και της οδηγίας 98/70/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του
Συμβουλίου όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την
κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου

{COM(2021) 557 final} - {SEC(2021) 657 final} - {SWD(2021) 620 final} -
{SWD(2021) 621 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης (έως 2 σελίδες)
Εκτίμηση επιπτώσεων σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
A. Ανάγκη ανάληψης δράσης
Ποιο είναι το πρόβλημα και γιατί αποτελεί πρόβλημα σε επίπεδο ΕΕ;
Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία θέτει ως στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας το 2050 κατά τρόπο που να συμβάλλει στην ανταγωνιστικότητα, την ανάπτυξη και την απασχόληση στην Ευρώπη. Ο στόχος αυτός προϋποθέτει τον στόχο μείωσης των εκπομπών κατά 55 % έως το 2030, όπως επιβεβαιώθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2020. Ο εν λόγω στόχος απαιτεί με τη σειρά του σημαντικά υψηλότερα μερίδια ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε ένα ενοποιημένο ενεργειακό σύστημα. Ο τρέχων στόχος της ΕΕ για κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε ποσοστό τουλάχιστον 32 % έως το 2030, ο οποίος καθορίζεται στην οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (REDII), δεν είναι επαρκής και πρέπει να ανέλθει στο 38-40 %, σύμφωνα με το σχέδιο κλιματικών στόχων (CTP), και να συνοδευτεί επίσης από νέα μέτρα σε διάφορους τομείς σύμφωνα με τις στρατηγικές για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος, το υδρογόνο, τις υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη βιοποικιλότητα.
Τι θα πρέπει να επιτευχθεί;
Μεγαλύτερη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2030, καλύτερη ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος με παράλληλη διασφάλιση της προστασίας της βιοποικιλότητας και των κλιματικών στόχων.
Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ (επικουρικότητα);
Η επίτευξη υψηλότερων μεριδίων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην τελική κατανάλωση ενέργειας της ΕΕ εξαρτάται από τις εθνικές συνεισφορές κάθε κράτους μέλους. Οι εν λόγω συνεισφορές θα είναι πιο φιλόδοξες και οικονομικά αποδοτικές εάν καθοδηγούνται από ένα συμφωνημένο κοινό νομικό και πολιτικό πλαίσιο.
B. Λύσεις
Ποιες είναι οι διάφορες επιλογές για την επίτευξη των στόχων; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Αν όχι, γιατί;
Οι κύριες επιλογές που εξετάστηκαν είναι οι εξής: 1) αύξηση του ενωσιακού στόχου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για το 2030 της τάξης του 38-40 %, με εθνικές συνεισφορές· 2) διευρυμένος κατάλογος μέτρων (που καλύπτει επίσης τα μέτρα διευκόλυνσης για τηλεθέρμανση και τηλεψύξη και κτίρια) μαζί με την υποχρέωση ετήσιας αύξησης κατά 1,1 εκατοστιαίες μονάδες σε επίπεδο κρατών μελών και ενδεικτικής συμπληρωματικής ενίσχυσης ειδικής ανά κράτος μέλος· 3) αύξηση του συνολικού στόχου για τις μεταφορές, σύμφωνα με το σχέδιο κλιματικών στόχων, συμπεριλαμβανομένων επιμέρους στόχων για τα προηγμένα βιοκαύσιμα και τα ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης· 4) δείκτης αναφοράς της ΕΕ για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στη βιομηχανία και επιμέρους στόχος για τα ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης· 5) προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας μέσω: α) προώθησης συμφωνιών αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, β) διασυνοριακών πιλοτικών έργων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, γ) ειδικών μέτρων για την προώθηση της ανάπτυξης υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· 6) ειδικά μέτρα για την ενσωμάτωση της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στους τομείς των μεταφορών και της θέρμανσης και ψύξης· 7) σύστημα πιστοποίησης της ΕΕ και προώθηση των ανανεώσιμων καυσίμων και των καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών· 8) στοχευμένη ενίσχυση των κριτηρίων βιωσιμότητας της REDII για τη βιομάζα.
Ποιες απόψεις διατύπωσαν οι διάφοροι ενδιαφερόμενοι φορείς; Ποιος υποστηρίζει την κάθε επιλογή;
Η πλειονότητα (80 %) των απαντήσεων στην ανοικτή δημόσια διαβούλευση έδειξε προτίμηση για αυξημένο στόχο ΑΠΕ σύμφωνα με το CTP (43 %) ή υψηλότερο (37 %). Το 61 % τάχθηκε υπέρ ενός δεσμευτικού στόχου τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο. Οι τομείς των μεταφορών και της θέρμανσης και ψύξης ήταν οι δύο δημοφιλέστεροι τομείς στους οποίους θεωρήθηκε αναγκαίο να

καταβληθούν πρόσθετες προσπάθειες, με την πλειονηφία να στηρίζει αυξημένους στόχους και για τους δύο τομείς τουλάχιστον στο επίπεδο του CTP. Οι απαντήσεις των επιχειρήσεων ειδικότερα στήριζαν την πιστοποίηση σε επίπεδο ΕΕ και την προώθηση των ανανεώσιμων καυσίμων και των καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Η συντονισμένη ανταπόκριση περισσότερων από 38 000 συμμετεχόντων απαιτούσε την αφαίρεση της βιομάζας από τον κατάλογο των ανανεώσιμων πόρων και τον περιορισμό της χρήσης της βιοενέργειας στα τοπικά διαθέσιμα απόβλητα και υπολείμματα, ενώ εκπρόσωποι συνδικαλιστικών οργανώσεων, επιχειρήσεων και της πλειονότητας των δημόσιων αρχών προτίμησαν να μην αλλάξουν τα κριτήρια βιωσιμότητας για τη βιομάζα.

Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής

Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (ειδιάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Οι προτιμώμενες επιλογές βοηθούν αποτελεσματικά τα κράτη μέλη να αυξήσουν τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμβάλλοντας έτσι στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην ΕΕ κατά 55 % έως το 2030, καθώς και στη στήριξη άλλων στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Η αυξημένη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές είναι ζωτικής σημασίας για τη συμβολή στην τεχνολογική και βιομηχανική υπεροχή της ΕΕ, στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και στην τόνωση της ανάπτυξης. Η αύξηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας θα είχε επίσης ως αποτέλεσμα ένα ασφαλέστερο και πιο ενοποιημένο ενωσιακό ενεργειακό σύστημα που θα εξαρτάται λιγότερο από τις εισαγωγές. Οι ανανεώσιμες λύσεις για τους τομείς της θέρμανσης και ψύξης και των μεταφορών αποτελούν βασικό παράγοντα για τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα στις πόλεις. Τα ενισχυμένα κριτήρια βιωσιμότητας για τη βιοενέργεια θα έχουν θετικό αντίκτυπο στη βιοποικιλότητα, στην καταβόθρα διοξειδίου του άνθρακα και στην ποιότητα του αέρα.

Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (ειδιάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Η αύξηση του κλιματικού στόχου για το 2030 απαιτεί σημαντικές πρόσθετες επενδύσεις. Όλα τα σενάρια τείνουν να συγκλίνουν σε παρόμοιες συνολικές τιμές. Οι ενεργειακές δαπάνες ως ποσοστό της κατανάλωσης των νοικοκυριών δεν αυξάνονται παρά ελαφρώς στα βασικά σενάρια, σε σύγκριση με το σενάριο αναφοράς. Η αύξηση των δαπανών (λόγω των επενδύσεων που απαιτούνται για τη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας και της αναπροσαρμογής της τιμής των ανθρακούχων εκπομπών) μετριάζεται από την αύξηση της κατανάλωσης που συνδέεται με την οικονομική ανάπτυξη. Ως ετήσιος μέσος όρος (2021-2030) και εάν αξιολογηθεί ξεχωριστά από άλλες πολιτικές «προσαρμογής στον στόχο του 55 %» (Fit for 55), οι επενδυτικές δαπάνες, εξαιρουμένων των μεταφορών, θα είναι υψηλότερες κατά 13 δισ. EUR και το κόστος του ενεργειακού συστήματος, εξαιρουμένης της τιμολόγησης των ανθρακούχων εκπομπών και των δυσμενών επιπτώσεων, θα είναι υψηλότερο κατά 4 δισ. EUR.

Ποιες είναι οι επιπτώσεις στις ΜΜΕ και στην ανταγωνιστικότητα;

Η αύξηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον τομέα της θέρμανσης και ψύξης και στα κτίρια θα απαιτήσει οικοδομικές εργασίες/ανακαινίσεις, με αποτέλεσμα την αύξηση της απασχόλησης στον αντίστοιχο τομέα. Έως και το 95 % των κατασκευαστικών εταιρειών, καθώς και των εταιρειών αρχιτεκτόνων και πολιτικών μηχανικών είναι ΜΜΕ και, ως εκ τούτου, υφίσταται πιθανότητα θετικού οικονομικού αντικτύπου στις ΜΜΕ. Η καθοδήγηση και η χρηματοδοτική στήριξη για τις συμφωνίες αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας θα βοηθήσουν τις ΜΜΕ που δεν διαθέτουν τους πόρους για να διεκπεραιώσουν πολύπλοκες συμβάσεις. Τα αυστηρότερα κριτήρια για τη δασική βιομάζα ενδέχεται να δημιουργήσουν αυξημένο διοικητικό κόστος και επιβάρυνση για τους μικρούς ιδιοκτήτες δασών.

Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικήσεις;

Όσον αφορά το διοικητικό κόστος, οι αυξήσεις των στόχων δεν είναι πιθανό να έχουν σημαντικές επιπτώσεις, δεδομένου ότι έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή συστήματα παρακολούθησης/συμμόρφωσης. Όσον αφορά τη βιοενέργεια, σε ορισμένα κράτη μέλη, οι εθνικές αρχές είναι πιθανό να αντιμετωπίσουν αυξημένο κόστος παρακολούθησης λόγω περιορισμών στα καυσόξυλα και του μεγαλύτερου αριθμού εγκαταστάσεων που καλύπτονται από κριτήρια βιωσιμότητας.

Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις;

Η αύξηση των ΑΠΕ στην ΕΕ θα συμβάλει στην αύξηση της ασφάλειας του εφοδιασμού με την αντικατάσταση των εισαγόμενων ορυκτών καυσίμων από τρίτες χώρες και στη μείωση της αστάθειας

λόγω εξωτερικών παραγόντων. Τα ενισχυμένα κριτήρια βιωσιμότητας για τη δασική βιομάζα αναμένεται ότι θα έχουν θετικό αντίκτυπο στη βιοποικιλότητα, θα συνεισφέρουν στην καταβόθρα διοξειδίου του άνθρακα και θα μειώσουν την ατμοσφαιρική ρύπανση.

Αναλογικότητα

Η προτιμώμενη δέσμη επιλογών θεωρείται αναλογική και βασίζεται, στο μέτρο του δυνατού, στον τρέχοντα σχεδιασμό πολιτικής. Η ισορροπία μεταξύ υποχρεώσεων και ευελιξίας που παρέχεται στα κράτη μέλη σχετικά με τον τρόπο επίτευξης των στόχων θεωρείται κατάλληλη δεδομένης της επιτακτικής ανάγκης επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας.

Δ. Παρακολούθηση

Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική;

Στο πλαίσιο του κανονισμού για τη διακυβέρνηση, τα κράτη μέλη υπέβαλαν τα ενοποιημένα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα, συμπεριλαμβανομένων των μεριδίων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην τελική κατανάλωση ενέργειας, στους τομείς της θέρμανσης και ψύξης και των μεταφορών, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις πολιτικές και τα μέτρα τους για την επίτευξη των στόχων. Επικαιροποιημένα ΕΣΕΚ αναμένονται το 2024.